

# การสอนแบบมุ่งเนื้อหา : ทางเลือกของการศึกษาไทย ในประชาคมอาเซียน

## Content-Based Instruction: The Alternative of Thailand's Education in the ASEAN Community

ตรัยธนา ชาวนปรีชา<sup>1</sup>  
Traithana Chaovanapricha

### บทคัดย่อ

ภารกิจในการเตรียมความพร้อมทางด้านการศึกษาที่สำคัญของประเทศไทยในการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนประการหนึ่งคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเปิดโปรแกรมภาษาอังกฤษ โปรแกรมสองภาษา และโปรแกรมนานาชาติเพื่อให้เยาวชนพัฒนาศักยภาพด้านภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับการพัฒนาองค์ความรู้ในวิชาเฉพาะให้เทียบเท่าระดับสากล รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่ตอบสนองภารกิจนี้ได้เป็นอย่างดีคือ การสอนแบบมุ่งเนื้อหาซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทุกด้านไปพร้อมกับการได้รับความรู้ด้านเนื้อหาวิชาการเฉพาะทาง และสามารถเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนระดับที่สูงขึ้นไปได้ ทั้งนี้ต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญหลายประการคือ ด้านบุคลากรชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษา วิชาเฉพาะทาง และการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ด้านผู้เรียนที่ได้รับการส่งเสริมให้มีความตระหนักต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนรู้เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับตนเอง ด้านสถานศึกษาที่จัดบรรยากาศให้มีความพร้อมและเอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่องให้เปิดโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเต็มตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมแก่ทรัพยากรบุคคลในการเป็นกำลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความสำเร็จในทุกๆ ด้าน

**คำสำคัญ:** 1. การสอนภาษาอังกฤษ. 2. การสอนแบบมุ่งเนื้อหา.

<sup>1</sup> อาจารย์ประจำ สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เชียงราย

### **Abstract**

One of Thailand's significant missions in the educational preparation in order to be an official member of the ASEAN Community is to support and encourage public schools, private schools and universities to set up English, bilingual, and international programs. These programs have been expected to develop learners' English multi-skills incorporated with knowledge in various specific fields. The instructional model that can effectively serve this mission is the content-based instruction (CBI) aiming to develop communicative English skills and academic aspects of language learners as well as their relevant learning qualifications. However, all those involved should emphasize skillful Thai and foreign educators, learners' awareness of importance of English for their opportunities, supportive learning environment, and continuous support from the government in order to gain the valuable human resources leading the country to success in all aspects.

**Keywords:** 1. Teaching English in Thailand. 2. Content-based Instruction.

## บทนำ

ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยและประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวม 10 ประเทศจะเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ที่จะถูกจัดตั้งขึ้นอย่างสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยสามเสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม โดยมีการศึกษาเป็นกลไกหลักในการนำอาเซียนก้าวสู่ความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม มีศักยภาพในการแข่งขัน และอำนาจต่อรองการเจรจาในกลุ่มประเทศในภูมิภาคอื่น (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ, 2555 : 1) และใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการทำงาน (Working language) ตามกฎบัตรอาเซียน ข้อ 34 (Article 34) (ASEAN Secretariat, 2008 : 29) ซึ่งประเทศไทยและกระทรวงศึกษาธิการจะต้องกำหนดนโยบายเพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่นี้ เช่น การเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสม เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน และเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น รวมถึงการพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษา ครู และอาจารย์ในกลุ่มประเทศอาเซียน ให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกัน (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ, 2555 : 2-3) ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรในอนาคตเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพของตนเองและมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสากล เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานธุรกิจทั้งภายในประเทศและกลุ่มประเทศอาเซียน อีกทั้งสามารถปฏิบัติงานในต่างประเทศโดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การศึกษาของเยาวชนเป็นไปอย่างสากล เข้าถึงแหล่งความรู้จากภายนอก ตามทันความเจริญก้าวหน้าต่างๆ เทียบเท่านานาประเทศ และสามารถนำองค์ความรู้ของไทยเผยแพร่สู่ภายนอกได้ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงต่างเร่งพัฒนาความรู้ของเยาวชนควบคู่กับทักษะภาษาอังกฤษเพื่อตอบสนองความต้องการในระดับภูมิภาค โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2549 : 1) ส่งเสริมให้เปิดโปรแกรมภาษาอังกฤษและโปรแกรมสองภาษาที่มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา และโปรแกรมนานาชาติที่มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรของต่างประเทศโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนชาวไทยร่วมชั้นเรียนได้ไม่เกินร้อยละ 50 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 จากการดำเนินงานที่ผ่านมา หลายสถาบันประสบความสำเร็จและได้รับความพึงพอใจในระดับสูงจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน บุคลากร ผู้บริหาร และผู้ปกครอง (มารีษา ไหวพริบ, 2551 :

บทคัดย่อ; โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ, 2553 : 56-59; รื่นจิต ใจมั่น, 2553 : 4-6; มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, 2554 : 1-2)

ในหลายสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ประสบกับปัญหาหลายด้านทั้งในด้านของการจัดการเรียนการสอน บุคลากร นักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังเช่นการศึกษาของ เสาวภา จันทรังค์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า โรงเรียนสองภาษาระดับประถมศึกษาบางแห่งขาดบุคลากรชาวไทยที่มีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ขาดบุคลากรชาวต่างชาติที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดทำแผนการสอน และมีนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สิทธิ จิตต์นิลวงค์ (2552 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า โรงเรียนอนุบาลเอกชนสองภาษาที่เปิดโอกาสให้ครูไทยและครูต่างชาติสร้างแผนการสอนร่วมกัน ยังคงขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร มีการกำหนดจุดประสงค์ไม่ชัดเจน และไม่มีการอบรมให้ความรู้ในการทำแผนการสอน ส่วนปัจจัยด้านผู้เรียนนั้น อาจารย์อัชฌมา เสี่ยงหลาย คณะทำงานโครงการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ และผู้อำนวยการบริหารกลุ่มโรงเรียนเลิศหล้า ได้ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ ASTV ผู้จัดการออนไลน์ (2552) ไว้ว่า ระดับชั้นของนักเรียนเมื่อเริ่มเข้าเรียน พื้นฐานเดิมทางภาษาอังกฤษของนักเรียน พื้นฐานทางวิชาการของนักเรียน และปัญหาทางการเรียนรู้ของนักเรียนเอง เป็นปัจจัยที่ทำให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับโปรแกรมภาษาอังกฤษไม่ได้ โดยสรุปแล้วปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จึงส่งผลให้การดำเนินโครงการโปรแกรมภาษาอังกฤษไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ถึงแม้ว่าจะมีการส่งเสริมจากภาครัฐ ให้โรงเรียนทั่วประเทศเปิดโปรแกรมภาษาอังกฤษ สองภาษา และนานาชาติ เพิ่มมากขึ้น และคงปฏิเสธไม่ได้ว่าในอนาคตร้อยปีข้างหน้าสถาบันการศึกษาทั่วประเทศต้องมีการเรียนการสอนรายวิชาหลัก เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ แต่เมื่อพิจารณาผลการทดสอบระดับชาติ พบว่า ผลการทดสอบวิชาความถนัดทั่วไป (ภาษาอังกฤษ) ปีพ.ศ. 2547 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษา ปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับวิชาอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549 : 1) คะแนนการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2554 และ 2555 วิชาภาษาอังกฤษและคะแนนวิชาความถนัดทั่วไป (ภาษาอังกฤษ) ปีการศึกษา 2555 มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2555; สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2556; สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2555) ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยที่ยัง

คงเป็นปัญหาต่อการพัฒนาภาษาอังกฤษและการแข่งขันในระดับภูมิภาคและนานาชาติอย่างต่อเนือง คือ ความพร้อมของบุคลากรและผู้เรียนด้านภาษา วิธีการสอนที่เหมาะสม ความเข้าใจของบุคลากรในธรรมชาติของการสอนภาษาหรือเนื้อหาวิชาต่างๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษซึ่งถือว่าเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับผู้เรียนชาวไทย เงินทุนสนับสนุนจากภาครัฐ และความสามารถของผู้ปกครองในการจ่ายค่าเล่าเรียนที่สูงกว่าหลักสูตรปกติ จะเห็นได้ว่า ปัจจัยหนึ่งซึ่งส่งเสริมให้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาภาษานั้นก็คือ การเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับการใช้ภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และการประกอบอาชีพในอนาคต

รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องจากการสอนแบบไวยากรณ์และการแปล การสอนแบบท่องจำและฝึกซ้ำ จนพัฒนาเข้าสู่ยุคของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (2549 : 2) ที่ให้ลดการเรียนไวยากรณ์ลงและปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษใหม่ ตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งการสอนตามแนวคิดนี้มีหลายวิธีเช่น การสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสาร (Communicative language teaching) การสอนภาษาตามแนวทางแบบธรรมชาติ (The natural approach) การสอนภาษาแบบมุ่งปฏิบัติงาน (Task-based teaching) และการสอนภาษาแบบมุ่งเนื้อหา (Content-based instruction) เป็นต้น โดยการสอนภาษาอังกฤษที่มีความสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของไทยในปัจจุบันมากที่สุดคือ การสอนภาษาแบบมุ่งเนื้อหา ซึ่งในต่างประเทศมีการทดลองใช้การสอนรูปแบบนี้อย่างแพร่หลายโดยเฉพาะประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ เช่น ในประเทศจีน Qi-xuan (2010 : 40) พบว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาวิชาตนตรีด้วยการสอนแบบมุ่งเนื้อหาทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทุกด้านได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน คำศัพท์และไวยากรณ์ควบคู่กับการได้รับความรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับประเภทของดนตรี ผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสาร แสดงความคิดเห็น และนำเสนอผลงาน เช่นเดียวกับที่ Arslan and Saka (2010 : 26) พบว่า นอกจากการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเนื้อหาจะช่วยให้ผู้เรียนสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์ระดับอุดมศึกษาเกิดความพร้อมทางด้านภาษาเฉพาะทางที่จำเป็นในการเรียนเนื้อหาในระดับสูงต่อไปแล้ว ผู้เรียนยังเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาที่สูงขึ้นเพราะประสบความสำเร็จจากกิจกรรมทางภาษาที่เน้นเนื้อหาทางวิชาการมากกว่าการเรียนในชั้นเรียนภาษาโดยทั่วไป

โดยสรุปแล้ว การสอนแบบมุ่งเนื้อหาจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทุกด้านไปพร้อมกับการได้รับความรู้ด้านเนื้อหาวิชาการ

เฉพาะทาง และสามารถเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนในระดับที่สูงขึ้นไป ดังนั้นในบทความนี้ ผู้เขียนจึงประสงค์ที่จะนำเสนอ ความหมายของการสอนแบบมุ่งเนื้อหา รวมถึงทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งเนื้อหา รูปแบบของการสอนแบบมุ่งเนื้อหาที่นิยมใช้ในประเทศไทยที่มีความสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของภูมิภาคในการเปิดเสรีการศึกษาที่เอื้อให้เกิดการเคลื่อนย้าย นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาภายในประเทศสมาชิก และการสร้างแรงงานที่มีคุณภาพในทุกภาคส่วนให้มีมาตรฐานด้านความรู้ ทักษะในวิชาชีพของตนเอง และภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่เท่าเทียมกัน ปัญหาในการนำการสอนแบบมุ่งเนื้อหามาใช้ในประเทศไทย รวมถึงข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของการศึกษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

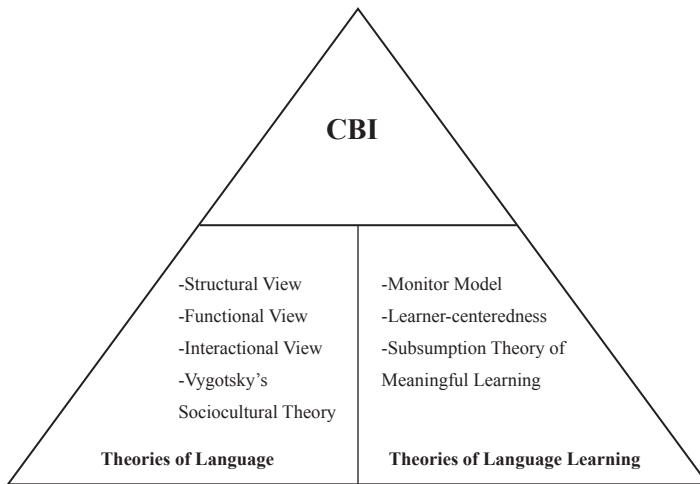
### การสอนแบบมุ่งเนื้อหาคืออะไร

การสอนแบบมุ่งเนื้อหาหรือการสอนเนื้อหาเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ภาษา (Content-based instruction) เป็นการสอนภาษาโดยประสานวัตถุประสงค์ของการสอนเนื้อหาวิชาการแขนงต่าง ๆ เข้ากับวัตถุประสงค์ของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการศึกษาทำความเข้าใจสาระของเนื้อหาพร้อมกับพัฒนาภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ โดยผู้สอนจะใช้เนื้อหาที่มาจากหัวเรื่องหรือเรื่องราวที่ผู้เรียนสนใจและต้องการเรียน ในการกำหนดรูปแบบของภาษา หน้าของภาษา บทเรียนและทักษะย่อย ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้เพื่อที่จะเข้าใจสาระของเนื้อหาและทำกิจกรรมได้ การใช้เนื้อหาวิชาที่มีความหลากหลายในการสอนภาษา ทำให้ผู้สอนสามารถสร้างบทเรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงและความต้องการของผู้เรียนได้มากที่สุด (นันทิยา แสงสิน, 2543 : 107) Richards and Rodgers (2003 : 204-207) อธิบายว่า การสอนภาษาแบบมุ่งเนื้อหาเป็นรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองซึ่งอยู่บนพื้นฐานของเนื้อหาสาระและข้อมูลที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้มากกว่าการเน้นที่ภาษาศาสตร์ หรืออาจมีการเรียนภาษาโดยตรงเพียงเล็กน้อย และไม่ได้มีการสอนภาษาแยกออกมาจากการเรียนเนื้อหาอย่างชัดเจน โดยมีแนวคิดและทฤษฎีที่ปรับจากหลักสูตรการสอนภาษาในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 1970-1980 เช่น หลักสูตรภาษาผ่านเนื้อหาวิชา (Language across the curriculum) การสอนแบบซึมซับ (Immersion education) โปรแกรมสำหรับพลเมืองที่อพยพเข้ามา (Immigrant on-arrival programs) โปรแกรมสำหรับผู้เรียนที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านภาษาอังกฤษจำกัด (Programs for students with limited English proficiency) และภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เป็นต้น

การสอนภาษาแบบมุ่งเนื้อหา นั้นมีรูปแบบที่หลากหลายในการผสมผสานเนื้อหา เข้ากับการเรียนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการเรียนเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ศูนย์ภาษาศาสตร์ประยุกต์ (Center for Applied Linguistics) แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา อธิบายว่า ชั้นเรียนภาษาแบบมุ่งเนื้อหาเป็นการจัดให้การสอนเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับที่สามารถเข้าใจได้มากขึ้นหรือเป็นการบูรณาการอย่างเป็นระบบ โดย ครูสอนภาษาอังกฤษเป็นผู้สอนเนื้อหาเพียงผู้เดียวหรือสอนร่วมกับครูประจำวิชา และ อาจใช้ภาษาที่หนึ่งของผู้เรียนเป็นสื่อด้วยหรือไม่ก็ได้ (Sheppard, 1994 cited in Sheppard, 1997 : 23)

### ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งเนื้อหา

การสอนแบบมุ่งเนื้อหา นั้นมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีสองกลุ่ม ได้แก่ ทฤษฎีทาง ภาษา (Theories of language) ที่มีมุมมองต่อหน้าที่ของภาษาแตกต่างกัน และทฤษฎี เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา (Theories of Language learning) ที่อธิบายกระบวนการเรียนรู้ และองค์ประกอบที่จำเป็นในการเรียนรู้ (แผนภาพ 1)



แผนภาพ 1 พีระมิตการสอนแบบมุ่งเนื้อหา

จากแผนภาพ 1 จะเห็นได้ว่า ฐานของพีระมิตการสอนแบบมุ่งเนื้อหา นั้นประกอบด้วยทั้งทฤษฎีและแนวคิดทางภาษาและการเรียนรู้ภาษาที่นำไปสร้างเป็น บทเรียนแบบมุ่งเนื้อหาที่สมบูรณ์ ผู้สอนหรือผู้สร้างบทเรียนต้องออกแบบให้ครอบคลุม ถึงหน้าที่ของภาษากายได้มุมมองทางด้านโครงสร้าง หน้าที่ และปฏิสัมพันธ์ รวมถึง ต้องคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียนในการเรียนรู้และองค์ประกอบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มี

ประสิทธิภาพ ทำให้บรรลุถึงเป้าหมายของการสอนแบบมุ่งเนื้อหาที่ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาและพัฒนาทักษะทางภาษาทุกด้านอย่างบูรณาการ

ทฤษฎีทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งเนื้อหา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (Richards and Rodgers, 2003 : 20-21, 208-209)

1. แนวคิดกลุ่มโครงสร้าง (Structural view) เห็นว่าภาษา คือ ระบบขององค์ประกอบในการสื่อความหมายที่มีความสัมพันธ์กันด้านโครงสร้าง เป้าหมายในการเรียนรู้ภาษาคือ ความรู้จริงในองค์ประกอบแต่ละส่วนของระบบดังกล่าว (The mastery of elements) และสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจสาระของเนื้อหาและใช้องค์ประกอบของภาษาเหล่านั้นในการถ่ายทอดหรือการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียนเชิงวิชาการได้ เช่นในขั้นแรกของการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นนั้น ผู้เรียนจะได้เรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นของผู้เรียนเอง การออกเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่จำเป็นก่อน เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นในขณะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่สูงขึ้น (ปวราร์ห์ เรื่องมณี, 2549 : 123-124)

2. แนวคิดกลุ่มหน้าที่ (Functional view) มีมุมมองว่าภาษา คือ เครื่องมือในการถ่ายทอดสารที่สื่อความหมายตามหน้าที่ โดยเน้นที่มิติของความหมายและการสื่อสารมากกว่าลักษณะทางไวยากรณ์ของภาษา Brinton, Snow, and Wesche (1989 cited in นันทิยา แสงสิน, 2543 : 113) อธิบายว่า การสอนแบบมุ่งเนื้อหาใช้เนื้อหาวิชาเป็นตัวกำหนดหน้าที่ของภาษา โดยใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนในการสื่อสาร ดังเช่น กิจกรรมการทดลองทางวิทยาศาสตร์ในชั้นเรียนแบบมุ่งเนื้อหาวิชาชีววิทยา ผู้เรียนสามารถตั้งคำถาม อธิบายปรากฏการณ์ เขียนรายงานการทดลอง รวมถึงพุดนำเสนอผลการทดลองแก่ครูและเพื่อนโดยใช้ภาษาอังกฤษเชิงวิชาการได้ (ศรัยธนา เชาวน์ปริชา, 2555 : 128)

3. แนวคิดกลุ่มปฏิสัมพันธ์ (Interactional view) ให้ความสำคัญกับภาษาในฐานะเป็นสื่อในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งจะพบได้ในกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ ของการสอนแบบมุ่งเนื้อหา เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผู้เรียนจะต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับครูและผู้เรียนด้วยกันให้เกิดขึ้นในทิศทางที่เหมาะสม เพื่อจะช่วยเหลือเสริมให้บรรยากาศการเรียนรู้เนื้อหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนากทักษะทางภาษาควบคู่กันไป ซึ่ง Vygotsky (1978 cited in Crowl, Kaminsky and Podell, 1997 : 71) อธิบายว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้เรียนกับครูสามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพของตนเอง (Potential development) เมื่อเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนและครูร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ศักยภาพที่พัฒนาขึ้นนี้จะสูงกว่าระดับพัฒนาการของผู้เรียนเมื่อเรียนรู้



ด้วยตนเอง (Actual development) ปฏิสัมพันธ์และการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเปรียบเสมือนกับนั่งร้าน (Scaffolding) ที่ช่างทาสีใช้ในการทำงานบนตึกสูง เช่นเดียวกับการสอนแบบมุ่งเนื้อหาที่ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และกลวิธีการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบอื่น (นันทิยา แสงสิน, 2543 : 108) จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาและภาษาในระดับที่มากกว่าความสามารถของตนเองจะทำได้เมื่อเรียนรู้อย่างเดียว และนอกจากจะก่อให้เกิดพัฒนาการทางพุทธิปัญญาที่สูงขึ้นแล้ว ผู้เรียนยังเกิดความเคารพต่อตนเอง การยอมรับตนเอง และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกขึ้น ดังเช่นการศึกษาของ Ngan (2011 : 90) ที่พบว่า การสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเนื้อหาวิชาบัญญัติที่ส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมกิจกรรมที่เน้นการสื่อสารและการมีส่วนร่วม สามารถทำให้นักศึกษาชาวเวียดนามเกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงมีความสามารถทางภาษาเพิ่มขึ้นในทุกๆ ด้าน สอดคล้องกับการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาการท่องเที่ยว ซึ่งครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้และฝึกปฏิบัติร่วมกันภายในกลุ่มโดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างกัน ครูและนักเรียนมีการตั้งคำถามและตอบคำถามเพื่อสร้างความเข้าใจด้านเนื้อหาและภาษาร่วมกัน (ผ่องอำไพ คงเจริญ, 2551 : 73-74)

กล่าวโดยสรุปคือ การสอนแบบมุ่งเนื้อหาให้ความสำคัญกับหน้าที่ของภาษาในมุมมองของโครงสร้างที่ทำให้เกิดความความเข้าใจในการสื่อสาร หน้าที่ในการเป็นเครื่องมือที่ใช้ถ่ายทอดสารด้วยวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย และหน้าที่ในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้ภาษาด้วยกันเอง ผู้เรียนจึงควรมีความรู้ในระดับที่เหมาะสมเพียงพอเพื่อใช้ทำความเข้าใจเนื้อหาในแต่ละบริบทของวิชาเฉพาะ และสามารถถ่ายทอดเนื้อหาด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เช่น การนำเสนอผลการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การเขียนรายงานการทดลอง การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

นอกจากนั้นแล้ว การสอนแบบมุ่งเนื้อหายังถูกออกแบบให้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาของ Krashen (1982 cited in Lightbown and Spada, 2006 : 36-37) คือ รูปแบบการตรวจสอบแก้ไข (The monitor model) ที่ให้ความสำคัญทั้งกระบวนการเรียนรู้และองค์ประกอบที่จำเป็นในการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 สมมติฐานดังนี้

1. สมมติฐานการรับรู้และการเรียนรู้ (The acquisition-learning hypothesis) อธิบายว่า ผู้เรียนรับรู้ (Acquire) ภาษาที่สองเมื่อได้มีประสบการณ์กับตัวอย่างของการใช้ภาษาผ่านกิจกรรมต่างๆ และการสื่อสารกับครูและเพื่อน เป็นการเรียนรู้กฎไวยากรณ์และคำศัพท์โดยไม่รู้ตัว และต้องอาศัยสิ่งที่ผู้เรียนตั้งใจเรียนรู้ (Learn) ถึงรูปแบบและกฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้อย่างเป็นทางการตามบทเรียน

ซึ่งในการสอนแบบมุ่งเนื้อหา นั้น ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์เฉพาะและโครงสร้างประโยคที่จำเป็นเพื่อใช้ในสถานการณ์ต่างๆ กันในบทเรียน และรับรู้คำศัพท์และโครงสร้างประโยคในบริบทที่กว้างขึ้นตามสถานการณ์จริงในขณะที่ร่วมกิจกรรมโดยไม่รู้ตัว

2. สมมติฐานลำดับขั้นตามธรรมชาติ (The natural order hypothesis) สำหรับการสอนแบบมุ่งเนื้อหาเชื่อว่าผู้สอนไม่จำเป็นต้องนำเสนอองค์ประกอบทางภาษาให้ผู้เรียนตามลำดับ เพราะสิ่งที่ง่ายไม่จำเป็นจะต้องเรียนรู้ได้ก่อนเสมอไป เช่น การใช้กริยาช่วย “be” ให้เหมาะสมกับประธานและกาล ผู้เรียนจะค่อยๆ รับรู้และเรียนรู้จากการเข้าไปเกี่ยวข้องและการใช้อย่างต่อเนื่อง ผู้สอนจึงควรพิจารณาที่จะนำเสนอองค์ประกอบทางภาษาเท่าที่จำเป็นกับแต่ละบทเรียนและสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้มีการประยุกต์ใช้องค์ประกอบเหล่านั้นอย่างสม่ำเสมอ

3. สมมติฐานการตรวจสอบแก้ไข (The monitor hypothesis) ซึ่งว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการรับรู้ภาษาที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวกับรู้ตัว จะเกิดขึ้นเมื่อเรามีความชำนาญในการสื่อสารภาษาที่สอง โดยการเรียนรู้มีหน้าที่เป็นเหมือนผู้ตรวจสอบ (Monitor) และผู้แก้ไข (Editor) ขัดเกลาภาษาที่เป็นผลจากกระบวนการรับรู้ สำหรับการสอนแบบมุ่งเนื้อหาที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ผู้เรียนจะใช้ความรู้ด้านภาษาที่ได้เรียนรู้อย่างตั้งใจร่วมกับสิ่งที่ได้รับรู้ผ่านกิจกรรมการสื่อสารในการสร้างและตรวจสอบการพูดหรือการเขียนของตนเอง อย่างไรก็ตาม กระบวนการตรวจสอบแก้ไขนี้ ผู้พูดหรือผู้เขียนต้องอาศัยเวลาในการประมวลผล ตรวจสอบกฎเกณฑ์ต่างๆ จากการเรียนรู้ และผลิตภาษาที่ถูกต้องออกมาตามหน้าที่และสถานการณ์ที่สอดคล้องกับบริบทของเนื้อหา เช่น การเขียนวิจารณ์บทเพลงของศิลปิน การแสดงบทบาทสมมติ และการพูดในที่ชุมชนเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

4. สมมติฐานตัวป้อน (The input hypothesis) โดย Krashen กล่าวว่า ครูต้องจัดสภาพแวดล้อมและสื่อต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้สิ่งที่ป้อนเข้าไป (input) และเกิดการพัฒนาจาก  $i$  ไปสู่  $i + 1$  หมายความว่าพัฒนาจากสิ่งที่ผู้เรียนรับรู้อยู่แล้วไปในขั้นที่สูงขึ้น ในการสอนแบบมุ่งเนื้อหา นั้น ผู้สอนจึงควรเลือกและสอนเนื้อหาและองค์ประกอบทางภาษาที่ผู้เรียนสนใจและสามารถเข้าใจได้ (Comprehensible input) อีกทั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้เดิมที่ผู้เรียนมี ทำให้เกิดความเชื่อมโยงกันกลายเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Ausubel 1963 cited in Novak & Cañas, 2010) ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ความสัมพันธ์ของเนื้อหาใหม่กับความรู้เดิมของผู้เรียน สื่อที่มีความหมายต่อผู้เรียนซึ่งผู้สอนเลือก และการตัดสินใจของผู้เรียน ซึ่งเมื่อผู้เรียนได้เลือกที่จะเรียนรู้แล้ว กระบวนการขั้นต้นของการเรียนรู้ที่มีความหมายคือ การนำข้อมูลที่ได้รับใหม่มาสัมพันธ์กับแนวความคิดเดิมที่มีอยู่ แล้วเกิดการจัดระบบใหม่เป็นองค์ความรู้ใหม่ของตนเองขึ้นมา

จะเห็นได้ว่าทฤษฎีองค์ความรู้ที่สร้างความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่างๆ ให้ก่อเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย ก็คือ ผู้สอน ที่ต้องเป็นผู้เลือกเนื้อหา สื่อการเรียนและ กิจกรรมที่มีความหมายต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนยอมรับและเลือกที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง

5. สมมติฐานตัวกรองอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติ (The affective filter hypothesis) อธิบายว่า สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการรับรู้ภาษา เช่น ความรู้สึก เจตคติ แรงจูงใจ ความต้องการ ความเครียดและความวิตกกังวล เป็นต้น จะทำให้ผู้เรียนตกอยู่ในสภาวะที่รับรู้ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ หรืออาจไม่รับรู้เลย ทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาและองค์ประกอบทางภาษาจะส่งผลดีต่อการเรียนในการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ข้อมูลใหม่ๆ และอยากได้รับประสบการณ์ต่างๆ มากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนรับรู้สิ่งที่ป้อนได้เร็วยิ่งขึ้น สิ่งที่ต้องทำในชั้นเรียนแบบมุ่งเนื้อหา ก็คือ ทำให้ผู้เรียนมองเห็นความเชื่อมโยงของเนื้อหาใหม่กับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเอง เพื่อลดความวิตกกังวลในการทำความเข้าใจกับเนื้อหาดังกล่าว รวมถึงจัดบรรยากาศการเรียนรู้อันสร้างเสริมแรงจูงใจทั้งภายนอกและภายในของผู้เรียนเช่น สร้างบทเรียนและสื่อที่ตอบสนองความต้องการและพื้นฐานของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน สร้างงานที่มีความท้าทายแต่ผู้เรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้สึกไว้วางใจในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น (American Psychological Association, 1997) เมื่อผู้เรียนเกิดแรงจูงใจและรู้สึกผ่อนคลายก็จะทำให้การรับรู้ภาษามีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังเช่นบทเรียนแบบมุ่งเนื้อหาวิชาชีววิทยา ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้เลือกชนิดของอาหารพื้นเมืองที่สนใจและค้นคว้าข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งเตรียมการนำเสนอในรูปแบบที่กลุ่มตนเองเลือก เช่น การพูดบรรยายประกอบภาพ การแสดงบทบาทสมมติ และการบรรยายประกอบการสาธิตวิธีการปรุงอาหาร เป็นต้น รวมถึงผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของตนเอง ทำให้ผู้เรียนแสดงความกระตือรือร้นในการเตรียมตัวอย่างเห็นได้ชัดเจน เพราะผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อตนเองในการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ของตนเอง ผลที่ได้ก็คือ ผู้เรียนได้รับความรู้ด้านเนื้อหาและสามารถพัฒนาทักษะการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษของตนเองให้สูงขึ้น (ตรีธนา เขาวนปรีชา, 2555 : 81)

โดยสรุปแล้ว เมื่อผู้สอนเข้าใจถึงกระบวนการเรียนรู้ภาษาและองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว ผู้สอนควรสร้างบทเรียนแบบมุ่งเนื้อหาที่ประกอบด้วย การเรียนเนื้อหาและภาษาอย่างเป็นทางการและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการรับรู้เนื้อหาและภาษาโดยไม่รู้ตัว ซึ่งเนื้อหาและภาษานั้นต้องเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ เพียงพอต่อการมีปฏิสัมพันธ์ภายในชั้นเรียน สอดคล้องกับความรู้และประสบการณ์เดิม และอยู่ภายใต้บรรยากาศของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความวิตกกังวลในระดับต่ำ

## รูปแบบของการสอนแบบมุ่งเนื้อหาในประเทศไทย

จากการศึกษางานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2543-2555 พบว่า การสอนภาษาแบบมุ่งเนื้อหาที่ใช้ในประเทศไทย ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ตามแนวคิดของ Brinton, Snow and Wesche (2003 : 14-15) คือ

1. การสอนภาษาโดยใช้เรื่องราวหรือหัวเรื่อง (Theme-based language instruction) เป็นรูปแบบการสอนภาษาที่ใช้เรื่องราวที่ผู้เรียนสนใจเป็นเนื้อหาในการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายในการสอนภาษามากกว่าการสอนเนื้อหา และเน้นการบูรณาการทักษะทางภาษาทั้งสี่ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยเรื่องราวที่ใช้เป็นเนื้อหานั้นอาจมีความหลากหลายสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน หรือเจาะลึกในรายละเอียดเพียงเรื่องเดียว ตัวอย่างเช่น สิ่งแวดล้อมและอาชีพ ในท้องถิ่น การท่องเที่ยว และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น สังเกตได้ว่าเรื่องราวที่ผู้สอนเลือกใช้ในการสอนภาษาอังกฤษรูปแบบนี้ เป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวผู้เรียนและมีความเกี่ยวข้องกับความรู้เดิมของผู้เรียนในระดับหนึ่ง อีกทั้งผู้เรียนสามารถค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลในท้องถิ่นได้โดยตรง ทำให้ผู้เรียนคลายความวิตกกังวลในการทำความเข้าใจเนื้อหา และรู้สึกผ่อนคลายในการเรียนมากขึ้น เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและมีแรงจูงใจที่จะร่วมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์ในเชิงบวกในชั้นเรียนให้มากขึ้นด้วย

2. รูปแบบการสอนภาษาโดยใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้เนื้อหา (Sheltered content instruction) เป็นรูปแบบการสอนที่จัดการเรียนการสอนเนื้อหาวิชาให้กับผู้เรียนโดยครูผู้เชี่ยวชาญประจำวิชาหรือครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่ได้รับการอบรมให้มีความเข้าใจด้านเนื้อหาและธรรมชาติของวิชาเฉพาะแล้ว ซึ่งครูต้องนำเสนอเนื้อหาด้วยวิธีที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ กอปรกับเลือกใช้ภาษาและแหล่งที่เหมาะสม โดยผู้สอนสามารถสอดแทรกกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาเข้ากับกระบวนการเรียนรู้หลักที่เป็นธรรมชาติของแต่ละสาขาวิชา เช่น กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ และกระบวนการสร้างความคิดรวบยอด ซึ่งโดยทั่วไปครูผู้สอนจะเลือกเนื้อหาที่มีระดับความยากเหมาะสมกับผู้เรียนและปรับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้สอดคล้องกับความสามารถทางด้านภาษาของผู้เรียน เช่น การปรับเกณฑ์การให้คะแนนงานเขียนและการพูดนำเสนอผลงาน เป็นต้น ตัวอย่างของชั้นเรียนรูปแบบนี้ คือ วิชาโลหะแผ่น วิชาการจัดการท่องเที่ยว วิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป และวิชาชีววิทยา เป็นต้น ถึงแม้ว่ารูปแบบการสอนนี้ ผู้สอนมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ด้านเนื้อหาทางวิชาการควบคู่กับการฝึกทักษะทางภาษาครอบคลุมทุกด้านอาจทำให้ผู้เรียนเกิดความวิตกกังวลในการเรียนรู้เนื้อหาได้ แต่ผู้สอนได้พิจารณาเลือกเนื้อหาที่มีความยากในระดับที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อนแล้ว ทำให้ผู้เรียนรู้สึกทำหายกับสิ่งที่

เรียนรู้ คลายความวิตกกังวลในการเรียนลง และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างดี เกิดเป็นความเข้าใจในเนื้อหาที่เพิ่มเติมขึ้นมาในแต่ละบทเรียนได้

ถึงแม้ว่าการสอนแบบมุ่งเนื้อหาทั้งสองรูปแบบนี้มีความคล้ายคลึงกันในแง่ของการผสมผสานวัตถุประสงค์ของการสอนเนื้อหาและการสอนภาษาอังกฤษเข้าด้วยกัน แต่เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบย่อยทางทฤษฎีและทางปฏิบัติแล้วพบว่า รูปแบบทั้งสองมีความแตกต่างกัน (ดังแสดงในตาราง 1) ทำให้มีความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทที่แตกต่างกันด้วย

จากตาราง 1 จะเห็นได้ว่า ในส่วนของการปฏิบัตินั้น การสอนภาษาโดยใช้เรื่องราวจะดำเนินการสอนโดยผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ที่ออกแบบบทเรียนตามวัตถุประสงค์ของการสอนภาษาเป็นหลัก และผู้เรียนได้รับความรู้ด้านเนื้อหาเป็นวัตถุประสงค์รองหรือเป็นผลพลอยได้ ดังเช่นที่ มาลี เทวกุล ณ อยุธยา (2550 : 84) ออกแบบบทเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาสิ่งแวดล้อม เรื่อง น้ำ (Water) โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับความสำคัญของน้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ โดยใช้รูปประโยคที่แสดงอนาคตกาล (Future tense) และเมื่อสิ้นสุดการเรียน นักเรียนยังเกิดความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นอีกด้วย ในขณะที่การสอนโดยใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้เนื้อหานั้น ผู้สอนอาจเป็นครูภาษาอังกฤษที่ผ่านการอบรมด้านเนื้อหาวิชาเฉพาะซึ่งส่วนใหญ่จะสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา หรือผู้สอนประจำวิชาที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษหรือได้รับการอบรมภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับที่สามารถใช้ในการสอนเนื้อหาวิชาของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนจะออกแบบบทเรียนตามวัตถุประสงค์ของวิชาทั่วไปเป็นหลักและผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะทางภาษาเป็นวัตถุประสงค์รอง ซึ่งโสภา ใจวรรณ (2543 : 45) ได้ออกแบบบทเรียนวิชางานโลหะแผ่นตามรูปแบบการสอนที่ใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้เนื้อหา โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามรายวิชาโลหะแผ่นทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติและใช้กิจกรรมการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนวิชางานโลหะแผ่นในระดับสูง ถึงแม้ว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจก็ตาม

เมื่อพิจารณาถึงทฤษฎีทางภาษาที่นำมาประยุกต์ใช้กับการสอนทั้งสองรูปแบบพบว่า รูปแบบการสอนภาษาโดยใช้เรื่องราว ยังคงให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของภาษาและหน้าที่ของภาษาในการสื่อสารโดยทั่วไปที่ถูกนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังที่ Supakitjumnong (2002 : 73-74) ได้ออกแบบบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานสำหรับนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3 (Fundamental English for Science and Technology Students III) ที่มีการสอนคำศัพท์ การใช้

**ตาราง 1 ความแตกต่างทางด้านทฤษฎีและทางปฏิบัติของการสอนแบบมุ่งเนื้อหา 2 รูปแบบ**

องค์ประกอบทางด้านทฤษฎีและทางปฏิบัติ	การสอนภาษาโดยใช้เรื่องราว (Theme-based language instruction)	การสอนภาษาโดยใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้เนื้อหา (Sheltered content instruction)
ผู้สอน	ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ	ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่ได้รับการอบรมเนื้อหาวิชาทั่วไป (ระดับอนุบาลและระดับประถม) หรือ ผู้สอนวิชาทั่วไปที่ได้รับการอบรมภาษาอังกฤษ
วิชา	วิชาภาษาอังกฤษ	วิชาทั่วไป เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา ที่สอนโดยใช้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการสอน
วัตถุประสงค์	ผู้เรียนมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาทั่วไปและทักษะภาษาทุกด้าน	ผู้เรียนมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาทั่วไปและมีความรู้ด้านภาษาและทักษะที่จำเป็น
ทฤษฎีทางภาษา	- การเข้าใจหน่วยของภาษาทำให้เข้าใจเนื้อหา - ใช้ภาษาเพื่อการสร้างปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารทั่วไป	- ใช้ภาษาเพื่อการสร้างปฏิสัมพันธ์ การสื่อสารทั่วไปและเฉพาะทาง
ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย	- หน่วยของภาษาที่มีความสอดคล้องกับความรู้เดิม - เนื้อหาเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสนใจและมีความสอดคล้องกับความรู้เดิม	- ภาษามีความสอดคล้องกับความรู้เดิมและมีความสำคัญในการใช้เป็นเครื่องมือเรียนรู้เนื้อหา - เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับความรู้เดิม
แนวคิดที่เห็นว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้	มีการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนด้าน ต่อไปนี้ - เนื้อหาที่สนใจ - กิจกรรมการเรียนรู้ - สื่อการเรียนรู้ - วิธีการวัดและประเมินผล	มีการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนด้าน ต่อไปนี้ - เนื้อหาที่สนใจเพิ่มเติม (แต่อยู่ในขอบเขตของเนื้อหาหลักและวัตถุประสงค์รายวิชา) - กิจกรรมการเรียนรู้ - สื่อการเรียนรู้ - วิธีการวัดและประเมินผล

คำนำหน้านาม (Articles) การใช้คำกริยา “be” และ “have” และโครงสร้างประโยค เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อหา รวมถึงการส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ภาษาในการสื่อสารระหว่างปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม เช่น การอภิปราย การพูดนำเสนอ และการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยเพื่อน (Peer feedback) เป็นต้น ซึ่งมีความแตกต่างจากรูปแบบการสอนโดยใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้เนื้อหา โดย วรรณอุบล อภิชัย (2544 : 149) ออกแบบบทเรียนวิชาการจัดการการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ ให้นักศึกษานอกจากจะสามารถใช้ภาษาในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันแล้ว นักศึกษายังสามารถใช้อังกฤษในการสื่อสารเชิงวิชาการเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนได้

ความแตกต่างอีกประการหนึ่งของการสอนแบบมุ่งเนื้อหาทั้งสองรูปแบบคือ องค์ประกอบที่ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมาย โดยผู้สอนที่ใช้รูปแบบการสอนภาษาโดยใช้เรื่องราวควรต้องพิจารณาเลือกหน่วยของภาษาและเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับความรู้เดิมของผู้เรียน โดยที่เนื้อหานั้นเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ ซึ่ง สกาว พิมพิรัตน์ (2551 : 71-73) พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษและมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น หลังจากที่ได้เรียนบทเรียนภาษาโดยใช้เรื่องราวท้องถิ่นที่นักเรียนสนใจ เช่น วัดพระธาตุลำปางหลวง ประเพณีลอยกระทง และอาหารเหนือ ซึ่งครูมีการนำเสนอคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องและทบทวนความรู้ด้านไวยากรณ์ของนักเรียนก่อนที่จะเริ่มเรียนเนื้อหา เช่น กาล รูปเอกพจน์และพหูพจน์ของคำนาม เป็นต้น การเรียนรู้อย่างมีความหมายของผู้เรียนในรูปแบบการสอนที่กล่าวมา มีความแตกต่างเล็กน้อยจากรูปแบบการสอนโดยใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้เนื้อหาที่ผู้สอนต้องพิจารณาเลือกภาษาที่มีความสอดคล้องกับความรู้เดิมและสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือเรียนรู้เนื้อหาได้ ซึ่งเนื้อหาที่เป็นหลักของบทเรียนนั้นแตกต่างกันไปตามหลักสูตรของแต่ละวิชา ผู้เรียนจึงไม่สามารถเลือกเรียนเนื้อหาที่ตนเองสนใจได้ จึงต้องเป็นหน้าที่ของผู้สอนในการพยายามสร้างความเชื่อมโยงของเนื้อหาใหม่นี้กับความรู้เดิมของผู้เรียน ดังเช่นบทเรียนวิชาหลักการจัดการ ของ เจษฎาภรณ์ แสนชัย (2549 : 78-79) ที่นักศึกษาได้ทบทวนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหลักการจัดการในแต่ละบทเรียนและฝึกการตอบคำถามและตั้งคำถามหลายรูปแบบ เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อหาในบทอ่าน นอกจากนั้นผู้สอนต้องสร้างความเชื่อมโยงของเนื้อหาที่นักศึกษาเรียนกับความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับหลักการจัดการและเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่นักศึกษาเรียนอยู่ คือ สาขาภาษาอังกฤษธุรกิจ เพื่อให้การเรียนรู้เนื้อหาค้างนี้เป็นไปอย่างมีความหมายต่อผู้เรียน

ประการสุดท้ายคือ การนำแนวคิดที่เห็นว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ มาประยุกต์ใช้ในระดับที่ต่างกันระหว่างการสอนทั้งสองรูปแบบ โดยรูปแบบการสอน

ภาษาโดยใช้เรื่องราวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเนื้อหาที่สนใจเพื่อเป็นเรื่องราวหลักที่นำไปสู่การเรียนรู้และฝึกทักษะทางภาษา ยกตัวอย่างเช่น บทเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นของ ปวราห์ เรื่องมณี (2549 : 56) ที่สร้างจากการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนที่สนใจเกี่ยวกับหมู่บ้านถวาย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหมู่บ้านหัตถกรรมที่อยู่ใกล้โรงเรียนของนักเรียน ในด้านประวัติ การเดินทางไปหมู่บ้านถวาย สินค้า การซื้อขายสินค้า และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งมีความแตกต่างจากรูปแบบการสอนโดยใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้เนื้อหาที่ผู้เรียนไม่สามารถเลือกเนื้อหาหลักตามความต้องการของตนเองได้ อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนสามารถเลือกเนื้อหาหรือกิจกรรมที่สนใจเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการออกแบบบทเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในระดับหนึ่ง ดังเช่นบทเรียนวิชาชีววิทยา เรื่อง ระบบทางเดินอาหารของสัตว์บางชนิด และมนุษย์ ที่นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถเลือกชนิดของสัตว์ที่สนใจศึกษาและนำมาผ่าตัดศึกษาในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ได้ หรือบทเรียนเรื่อง เอนไซม์ที่ใช้ในการย่อยอาหาร ที่นักเรียนสามารถออกแบบการทดลองของตนเองได้ (ตรัยธนา เชาวน์ปรีชา, 2555 : 62-63) ทั้งนี้ การสอนทั้งสองรูปแบบต่างเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความพึงพอใจของผู้เรียนตามความเหมาะสม

โดยสรุปแล้ว รูปแบบการสอนแบบมุ่งเนื้อหาทั้งสองรูปแบบมีความแตกต่างกันในด้านครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษและเนื้อหาวิชาเฉพาะในระดับที่แตกต่างกัน ด้านวิชาที่สอนซึ่งเป็นวิชาภาษาอังกฤษหรือวิชาทั่วไปที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้วัตถุประสงค์หลักในการเรียนมีความแตกต่างกันด้วย อีกทั้งในด้านทฤษฎีนั้น รูปแบบการสอนภาษาโดยใช้เรื่องราวเน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจหน่วยของภาษาเบื้องต้นก่อนเพื่อใช้ในการทำความเข้าใจเนื้อหา โดยหน่วยของภาษาและเนื้อหาจะถูกเลือกให้มีความสอดคล้องกับความรู้เดิมและความสนใจของผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบการสอนโดยใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้เนื้อหาที่ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสร้างปฏิสัมพันธ์ทั้งการสื่อสารทั่วไปและการสื่อสารเฉพาะทางตามสาขาวิชานั้น โดยเนื้อหาและกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนเลือกจะเป็นสิ่งที่เพิ่มเติมจากเนื้อหาหลักตามวัตถุประสงค์รายวิชา

### ปัญหาในการนำการสอนแบบมุ่งเนื้อหามาใช้ในประเทศไทย

ถึงแม้จะมีการศึกษาการใช้การสอนแบบมุ่งเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง ในบางครั้งประสิทธิภาพของการสอนรูปแบบนี้ก็ไม่สูงเท่าที่ควร ดังเช่นที่ โสภา ไจวรรณะ (2543 : 87) พบว่า การสอนวิชางานโลหะแผ่นโดยใช้ภาษาอังกฤษ ยังไม่สามารถพัฒนาความ



สามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจได้ สอดคล้องกับการบูรณาการภาษาอังกฤษกับเนื้อหาหลักการจัดการที่ทำให้ความสามารถด้านการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรีพัฒนาอยู่ในเกณฑ์พอใช้เท่านั้น (เจษฎาภรณ์ แสนชัย, 2549 : บทคัดย่อ) ในทำนองเดียวกันกับการศึกษาของ วรณอุบล อภิชัย (2544 : 121) ที่พบว่า การบูรณาการภาษาอังกฤษและเนื้อหาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ สามารถทำให้นักศึกษาปริญญาตรีมีความรู้ด้านเนื้อหาและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น เช่นเดียวกับการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาสิ่งแวดล้อมสามารถทำให้นักเรียนระดับประถมศึกษาพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษอยู่เพียงระดับปานกลาง (มาลี เทวกุล ณ อุษยา, 2550 : 67) นอกจากการศึกษารูปแบบของการใช้การสอนรูปแบบนี้ต่อทักษะทางภาษาอังกฤษแล้ว ปณิธิ อมาตยกุล (2554 : 67-68) ยังพบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีความรู้ด้านเนื้อหาการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวอยู่เพียงระดับพอใช้ถึงอ่อนเมื่อเรียนวิชาดังกล่าวผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งเนื้อหา ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายประการคือ ในขั้นตอนของการสร้างบทเรียนแบบมุ่งเนื้อหานั้น ผู้สอนไม่มีการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนก่อน จึงอาจทำให้เนื้อหาที่ผู้สอนเลือกมานั้นไม่ตรงกับความสนใจและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน ผู้เรียนจึงมีความเข้าใจในเนื้อหาน้อยกว่าที่ควร กอปรกับผู้เรียนบางส่วนมีพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ไม่เพียงพอต่อการใช้ทำความเข้าใจเนื้อหาทั้งจากการฟังและการอ่าน อีกทั้งไม่คุ้นเคยกับการเรียนเนื้อหาวิชาที่ใช้ตำราเรียนภาษาอังกฤษ ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นการเขียนหรือการพูดที่แสดงความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือผู้เรียนอาจมีความเข้าใจในเนื้อหาแต่มีความสามารถในการเขียนอธิบายตามความเข้าใจของตนเองเป็นภาษาอังกฤษอย่างจำกัด จึงทำให้คะแนนในการทดสอบความรู้ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยอีกประการหนึ่งคือ ความจำเป็นของผู้สอนที่ต้องออกแบบบทเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาเฉพาะ จึงอาจเป็นเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนบางส่วนหรือไม่มีความเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของผู้เรียนอย่างชัดเจน ผู้เรียนจึงมีแรงจูงใจในการเรียนและการร่วมกิจกรรมลดลง ส่งผลให้การพัฒนาทักษะทางภาษาที่จำเป็นไม่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้สอน และอาจส่งผลต่อเนื่องต่อความเข้าใจในเนื้อหาที่เป็นเรื่องราวหลักของบทเรียนด้วย

## ข้อเสนอแนะเพื่อทำการสอนแบบมุ่งเนื้อหาไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของการศึกษาไทย

การนำการสอนแบบมุ่งเนื้อหามาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ก่อนอื่นทุกฝ่ายควรพิจารณาและยอมรับว่าสภาพจริงของระบบการศึกษาของประเทศไทยเป็นอย่างไร สามารถส่งเสริมให้เยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศมีคุณภาพและศักยภาพ พร้อมทั้งจะเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนอย่างเต็มภาคภูมิได้จริงหรือไม่ ถ้ายังไม่พร้อมควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไร สุดท้ายในบทความนี้ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะแนวทางในการนำการสอนแบบมุ่งเนื้อหาซึ่งเป็นการสอนภาษาอังกฤษและการสอนวิชาเฉพาะเป็นภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ก่อเกิดเป็นผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เรียนทุกระดับการศึกษาตามที่ทุกฝ่ายคาดหวัง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจึงควรคำนึงถึงปัจจัยหลายประการ ทั้งด้านผู้สอนหรือบุคลากร ด้านผู้เรียน ด้านสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐ ดังต่อไปนี้

### 1. ด้านผู้สอนหรือบุคลากร

ครู อาจารย์ ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ผู้ที่สอนในสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ในวิชาต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คอมพิวเตอร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นต้น ควรได้รับการอบรมภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องให้มีทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารโดยทั่วไป การสื่อสารเชิงวิชาการ และการเรียนการสอนวิชาเฉพาะของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ควรได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาวิชาโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับและผู้เรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการทำวิจัยและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศและภูมิภาค

ในปัจจุบัน สถาบันการศึกษาทุกระดับของประเทศไทยเปิดโอกาสให้ครูและอาจารย์ชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ หรือเจ้าของภาษา เข้ามาสอนในสถานศึกษามากขึ้น บุคลากรเหล่านี้ควรได้รับการอบรมด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยให้มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยที่จำเป็นต่อการสื่อสารโดยทั่วไปในสถานศึกษาและการสื่อสารทางวิชาการภายในชั้นเรียน รวมถึงให้ความเข้าใจในวัฒนธรรมอันดีงามของไทยและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของชาติตนเอง เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจทั้งด้านเนื้อหาและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างผู้เรียนและผู้สอนให้เกิดความเข้าใจและซึมซับความดีงาม

ของแต่ละชนชาติ นอกจากนั้น ผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษาควรได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษและวิชาเฉพาะโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อเช่นเดียวกับบุคลากรอื่นๆ ด้วย เพื่อให้มีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน การเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

## 2. ด้านผู้เรียน

ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมให้มีการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันทั้งภายในครอบครัวและภายในชั้นเรียนต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สำหรับสถานศึกษาที่เปิดโปรแกรมภาษาอังกฤษในระยะแรกควรสร้างทักษะทางด้านภาษาอังกฤษและทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นแก่ผู้เรียนควบคู่กับการเรียนวิชาอื่นๆ โดยเฉพาะผู้เรียนที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่สอนเป็นภาษาไทย แต่เข้ามาเรียนหลักสูตรต่างๆ ในระดับอุดมศึกษาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นผู้เรียนควรได้รับโอกาสเลือกเรียนวิชาต่างๆ ตามความสนใจและความถนัดมากขึ้น เพื่อช่วยกระตุ้นการเรียนรู้และใช้พื้นฐานความรู้เดิมในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ และผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียนและกลุ่มประเทศอื่นๆ มากขึ้น เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมจากสถานการณ์จริง นอกจากนั้นตัวผู้เรียนเองควรสร้างนิสัยใฝ่รู้ให้มากขึ้น และเรียนรู้เพิ่มเติมในด้านที่ตนเองสนใจควบคู่กับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่น เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี และภาษาพม่า เป็นต้น ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ โอกาสในการประกอบอาชีพต่างๆ ทั้งในภูมิภาคเอเชียและภูมิภาคอื่น รวมถึงการพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพดังกล่าว

## 3. ด้านสถานศึกษา

สถาบันการศึกษาควรร่วมกันระดมความคิดจากนักวิชาการ ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องในระดับต่างๆ ในการสร้างหลักสูตรโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ประเทศ ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกได้ รวมถึงจัดหาแบบเรียนหรือสร้างแบบเรียน สื่อการเรียนรู้ สื่อการสอน ห้องปฏิบัติการทางภาษาให้เพียงพอ เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้เนื้อหาควบคู่กับการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษและภาษาอื่นที่จำเป็น อีกทั้งควรจัดบรรยากาศภายในสถานศึกษาและกิจกรรมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เช่น ร้านอาหารปลอดภาษาไทย ร้านสวัสดิการปลอดกำไรถ้าใช้ภาษาอังกฤษ มุมสนทนาภาษาอังกฤษ ค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาต่างๆ เป็นต้น โดยสถานศึกษาต้องคัดสรรบุคลากรที่มีความพร้อมทั้งด้านภาษา

อังกฤษ ความสามารถในการเนื้อหาวิชาเฉพาะและความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ซึ่งบุคลากรเหล่านี้ต้องได้รับการอบรมด้านภาษาและการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สถานศึกษาควรจัดโครงการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบการสอนแบบมุ่งเนื้อหาทั้งในและต่างประเทศ สนับสนุนโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษากับสถานศึกษาในต่างประเทศ บัณฑิตในการพัฒนาการเรียนการสอนอีกประการหนึ่งที่สถานศึกษาควรพิจารณาคือ การให้ค่าตอบแทนแก่บุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาอย่างเหมาะสมเพื่อเป็นสิ่งกระตุ้นในการพัฒนาตนเองและเป็นขวัญกำลังใจแก่บุคลากร และการสนับสนุนทุนวิจัยแก่บุคลากรในการพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

#### 4. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐ

รัฐบาลควรสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันอย่างแท้จริง โดยสนับสนุนทุนการศึกษาแก่ผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาระดับสูงสุดทั้งในและต่างประเทศ ตามศักยภาพของตนเอง รวมถึงต้องสนับสนุนงบประมาณอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในการพัฒนาทุกองค์ประกอบของสถานศึกษาซึ่งรวมถึง ผู้เรียน บุคลากรทุกระดับ สถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน และชุมชน ให้มีความพร้อมและสามารถจัดการเรียนรู้อยู่ได้โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสร้างความตระหนักแก่ประชาชนทุกคนถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการพัฒนาตนเองและการใช้ภาษาอังกฤษต่อการเป็นพลเมืองอาเซียนที่มีคุณภาพ

#### บทสรุป

ในอนาคตอันใกล้ประเทศไทยจะเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนที่ประเทศสมาชิกมีความคาดหวังว่า ความร่วมมือทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมจะนำพากลุ่มประเทศสมาชิกไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองในทุกๆ ด้าน โดยมีเครื่องมือที่สำคัญคือการศึกษาที่จะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จดังกล่าว แต่การเข้าถึงองค์ความรู้ที่เป็นสากลและการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศที่มีภาษาของตนเองย่อมต้องอาศัยภาษาสากลคือ ภาษาอังกฤษ ประเทศไทยนำโดยกระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้เปิดโปรแกรมภาษาอังกฤษ โปรแกรมสองภาษา และโปรแกรมนานาชาติสำหรับสถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่มีความพร้อม ถึงแม้จะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติแล้วพบว่า คะแนนวิชาภาษาอังกฤษยังอยู่ในระดับที่ต่ำ ซึ่งอาจจะท่อนให้เห็นว่า ปัจจัยที่ยังคงเป็นปัญหาต่อการพัฒนาภาษาอังกฤษและการแข่งขันในระดับภูมิภาคและนานาชาติอย่างต่อเนื่อง คือ ความพร้อมด้านภาษาของผู้เรียนและบุคลากร รวมถึงวิธีการสอน

## ภาษาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

รูปแบบการสอนที่เข้ามามีบทบาทในชั้นเรียนภาษาและชั้นเรียนวิชาเฉพาะมากขึ้นคือ การสอนแบบมุ่งเนื้อหา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทุกด้านไปพร้อมกับการได้รับความรู้ด้านเนื้อหาวิชาการเฉพาะทาง และสามารถเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนระดับที่สูงขึ้นไปได้ ผู้สอนหรือผู้สร้างบทเรียนต้องออกแบบบทเรียนให้ครอบคลุมถึงหน้าที่ของภาษาภายใต้มุมมองทางด้านโครงสร้าง หน้าที่ และปฏิสัมพันธ์ รวมถึงต้องคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียนในการเรียนรู้และองค์ประกอบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ โดยรูปแบบการสอนแบบมุ่งเนื้อหาในประเทศไทยที่ใช้ส่วนใหญ่ แบ่งได้เป็นสองรูปแบบ คือ รูปแบบการสอนภาษาโดยใช้เรื่องราวหรือหัวเรื่องที่ผู้เรียนสนใจโดยมีเป้าหมายในการสอนภาษามากกว่าการสอนเนื้อหา และเน้นการบูรณาการทักษะทางภาษาทั้งสี่ด้าน และรูปแบบการสอนโดยใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้เนื้อหา ที่จัดการเรียนการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะให้กับผู้เรียนโดยมีวัตถุประสงค์หลักคือความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา และผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาครอบคลุมทุกด้านเป็นวัตถุประสงค์รอง อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่สำคัญที่ทำให้การสอนรูปแบบนี้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรคือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมีไม่เพียงพอ กระทบกับพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนอยู่ในระดับที่จำกัดจึงเป็นอุปสรรคในการทำความเข้าใจเนื้อหาและการถ่ายทอดความเข้าใจออกมาผ่านการพูดและการเขียนเป็นภาษาอังกฤษ ข้อจำกัดอีกประการหนึ่งคือ บทเรียนเนื้อหาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อต้องออกแบบตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาเฉพาะ จึงอาจเป็นเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกับความสนใจและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน ทำให้เป็นการเพิ่มอุปสรรคในการสร้างแรงจูงใจและการทำความเข้าใจเนื้อหาของผู้เรียนอีกด้วย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมแก่ทรัพยากรบุคคลในการเป็นกำลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความสำเร็จในทุกๆ ด้าน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายด้าน ทั้งด้านบุคลากรชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษา วิชาเฉพาะทาง และการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ด้านผู้เรียนที่ได้รับการส่งเสริมให้มีความตระหนักต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนรู้เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับตนเอง ด้านสถานศึกษาที่จัดบรรยากาศให้มีความพร้อมและเอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่องให้เปิดโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเต็มตามศักยภาพของผู้เรียน

## บรรณานุกรม

### ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). แผนยุทธศาสตร์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ  
 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ. 2548-2553).  
 [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2555. จาก [http://www.moe.go.th/  
 web\\_studyenglish/plan.html](http://www.moe.go.th/web_studyenglish/plan.html).
- เจษฎาภรณ์ แสนชัย. (2549). การเรียนแบบบูรณาการภาษาอังกฤษกับเนื้อหาหลัก  
 การจัดการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร  
 มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรัยธนา เชาวน์ปริชา. (2555). การใช้การสอนแบบมุ่งเนื้อหาพร้อมกับเพชฌัญญ์เพื่อ  
 เพิ่มพูนความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษและการ  
 ประเมินตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญา  
 ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย  
 เชียงใหม่.
- นันทิยา แสงสิน. (2543). “การสอนภาษาโดยใช้เนื้อหาเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้  
 ู้ภาษา.” ใน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษา  
 ต่างประเทศ. เชียงใหม่: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย  
 เชียงใหม่.
- ปณิธิ อดาทยกุล. (2554). การสอนแบบเน้นเนื้อหาพร้อมกับอีเลิร์นนิ่ง เพื่อส่งเสริม  
 ความสามารถในการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษ และการเรียนรู้ด้วย  
 ตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์  
 ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย  
 เชียงใหม่.
- ปวราร์ย เรืองมณี. (2549). การพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น  
 เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูดและความรู้ในเนื้อหาท้องถิ่น.  
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ  
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ผ่องอำไพ คงเจริญ. (2551). การพัฒนาบทเรียนที่เน้นเนื้อหาการท่องเที่ยวเพื่อ  
 ส่งเสริมทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นในตนเองของ  
 นักเรียนระดับต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา  
 การสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น. (2554). รายงานความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อคุณภาพการสอนของคณาจารย์ ประจำภาคการศึกษา 2 ปีการศึกษา 2554. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2555. จาก [http://www.mcukk.com/assess/result\\_teaching2\\_2554.pdf](http://www.mcukk.com/assess/result_teaching2_2554.pdf).
- มาริษา ไหวพริบ. (2551). รายงานการประเมินโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ (English Programme : EP) โรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล อำเภอเมืองจังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2551. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2556. จาก [www.ammart.ac.th/um99/marisa.pdf](http://www.ammart.ac.th/um99/marisa.pdf).
- มาลี เทวกุล ณ อยุธยา. (2550). การสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษและความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รินจิต ใจมั่น. (2553). การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอน English Program. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2555. จาก [http://swis.act.ac.th/html\\_edu/act/temp\\_emp\\_research/825.pdf](http://swis.act.ac.th/html_edu/act/temp_emp_research/825.pdf).
- โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ. (2553). การศึกษาความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครอง ต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2553. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2556. จาก <http://www.acsp.ac.th/download/research/research53.pdf>.
- วรรณอุบล อภิชัย. (2544). การบูรณาการภาษาอังกฤษและเนื้อหาวิชาในการสอนวิชาการจัดการ การท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์สำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สกว พิมพิรัตน์. (2551). การส่งเสริมแรงจูงใจและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2555). ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนการสอบ GAT/PAT ครั้งที่ 2/2555 (มีนาคม 2555) จำแนกตามวิชา. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2556. จาก [http://www.niets.or.th/index.php/news\\_events/index1/4/2](http://www.niets.or.th/index.php/news_events/index1/4/2).

- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2555). นโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการดำเนินการด้านการศึกษา ตามปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2556. จาก <http://www.bic.moe.go.th/th/images/stories/ASEAN/policy/moe-policy-asean.pdf>.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2555). คะแนนผลการทดสอบ O-NET ช่วงชั้นที่ 4 (ม.6) จำนวน 8 กลุ่มสาระวิชาของสถานศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2554. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2556. จาก <http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/download/index.php?DownloadGroupID=121>.
- \_\_\_\_\_. (2556). คะแนนผลการทดสอบ O-NET ช่วงชั้นที่ 4 (ม.6) จำนวน 8 กลุ่มสาระวิชาของสถานศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2555. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2556. จาก <http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/download/index.php?DownloadGroupID=121>.
- สิทธิ จิตต์นิลวงศ์. (2552). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนสองภาษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2556. จาก <http://thesis.grad.chula.ac.th/current.php?mode=show&id=5083414227>.
- เสาวภา จันทรสังค์. (2547). การดำเนินงานการจัดหลักสูตร English Program ในโรงเรียนสองภาษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2556. จาก <http://www.thaithesis.org/detail.php?id=1082547001669>.
- โสภา ไจวรรณะ. (2543). การสอนนิเวศงานโลหะแผ่นโดยใช้ภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์. (2552). ล้วงลึก English Program ของลูก เรียนอย่างไรให้สัมฤทธิ์ผล. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2556. จาก <http://www.manager.co.th/Family/ViewNews.aspx?NewsID=9520000149654&TabID=3&>.

## ภาษาอังกฤษ

- American Psychological Association. (1997). **Learner-centered psychological principles: A framework for school reform and redesign.** [Online].



- Retrieved March 6, 2013. from [www.apa.org/ed/governance/bea/learner-centered.pdf](http://www.apa.org/ed/governance/bea/learner-centered.pdf).
- Arslan, R. S. and Saka, C. K. (2010). Teaching English to science students via theme-based model of content-based instruction. **Journal of Turkish Science Education** 7 (4) : 26-36.
- ASEAN Secretariat. (2008). **The ASEAN charter**. Jakarta: ASEAN Secretariat.
- Brinton, B. M., Snow, M. A. and Wesche, M. (2003). **Content-based second language instruction**. Michigan: University of Michigan Press.
- Crowl, T. K., Kaminsky, S., and Podell, D. M. (1997). **Educational psychology**. Iowa: Times Mirror Higher Education Group.
- Lightbown, P. M. and Spada, N. (2006). **How languages are learned**. 3<sup>rd</sup> ed. Oxford: Oxford University Press.
- Ngan, N. T. C. (2011). Content-based instruction in the teaching of English for accounting at Vietnamese College of Finance and Customs. **English Language Teaching** 4 (3) : 90-100.
- Novak, J. D. and Cañas, A. J. (2010). **Psychological Foundations of Human Learning**. [Online]. Retrieved December 13, 2012. from <http://cmap.ihmc.us/docs/psychologicalfoundations.html>.
- Qi-xuan, Z. (2010). Content-based instruction in the English for music education classroom. **US-China Foreign Language** 8 (3) : 40-46.
- Richards, J. C. and Rodgers, T. S. (2003). **Approaches and methods in language teaching**. 2<sup>nd</sup> ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sheppard, K. (1997). "Integrating content-ESL: A report from the front." In **The content-based classroom**. New York: Longman.
- Supakitjumnong, S. (2002). **Content-based instruction to enhance English academic reading ability and motivation of science and technology students at Chiang Mai University**. Thesis of the degree of Master of Education in Teaching English as a Foreign Language, Chiang Mai University.

